

pågældende land senere nægter at modtage dem igen, *eller* fordi asylansøgeren alene i kraft af sit ophold her i landet får Danmark som 1. asylland, medens sagen behandles.

Det kan desuden anføres, at en asylansøger ofte har bekostet store beløb på rejsen til Danmark. Den pågældende vil i tilfælde af et afslag i Danmark ved sin tilbagevenden derfor ofte være stillet væsentligt ringere i økonomisk og social henseende.

Særligt for luftfartens vedkommende følger det af Chicago-konventionen af 7. december 1944 om civil luftfart, som Danmark har tiltrådt, at luftfartsselskaberne har pligt til at påse, at enhver passager er i besiddelse af de kontroldokumenter, der er nødvendige for indrejse i de kontraherende stater.

Efter bestemmelsen i udlændingelovens § 59, stk. 3, straffes den, der forsætligt bistår en udlænding med ulovligt at indrejse eller opholde sig her i landet, med bøde, hæfte eller fængsel i indtil 1 år og 6 måneder. Denne bestemmelse vil efter justitsministeriets opfattelse ikke være tilstrækkelig i den nuværende situation. Dels vil det så godt som altid være umuligt at føre bevis for, at der forsætligt ydes bistand som nævnt i bestemmelsen, dels er det tvivlsomt, om indrejsen kan hævdes at være ulovlig, eftersom de pågældende asylansøgere efter den gældende udlændingelov har ret til at indrejse og opholde sig i Danmark, mens deres sag behandles af de danske myndigheder.

Justitsministeriet finder det på denne baggrund nødvendigt, at der skabes hjemmel for at kunne indføre en adgang til på objektivt grundlag at straffe luftfartsselskaber og andre transportører, der medtager passagerer til Danmark, hvis de pågældende ikke er i besiddelse af fornøden rejselegitimation og visum. Reglen herom findes i forslagens § 1, nr. 11, (§ 59 a) sammenholdt med den gældende lovs § 61.

Med hensyn til forholdet mellem den foreslåede bestemmelse og retten til at søge asyl bemærkes, at pligten til ikke at medtage passagerer uden visum etc. allerede følger af de regler, der gælder i international luftfart, jfr. ovenfor. En strafbestemmelse af den nævnte karakter er således alene udtryk for, at Danmark for luftfartens vedkommende uden at komme i strid med sine internationale forpligtelser sanktionerer en allerede bestående forpligtelse.

Det er ikke tanken, at den foreslåede bestemmelse skal anvendes i alle tilfælde, hvor en person er indrejst uden fornøden tilladelse. Tiltale bør i almindelighed alene rejses, hvis der foreligger gentagne overtrædelser. Bestemmelsen tænkes f.eks.

således ikke anvendt i enkeltstående tilfælde, hvor en asylansøger er indrejst i Danmark direkte fra hjemlandet eller fra et andet land, hvor han eller hun er udsat for en asylbegrundende forfølgelse som nævnt i flygtningekonventionen.

Med hensyn til luftfartsselskabernes forpligtelse til at kontrollere, at passagerne har de fornødne indrejsetilladelser, bemærkes, at der alene er tale om en national sanktion af en bestående international forpligtelse, der allerede er sanktioneret i USA, Canada, Forbundsrepublikken Tyskland og Australien.

For så vidt angår bødeniveauet finder justitsministeriet, at det under hensyn til formålet med bestemmelsen og de situationer, hvor den tænkes anvendt, bør sættes temmelig højt. Justitsministeriet er således af den opfattelse, at en bøde i tilfælde af gentagne overtrædelser ikke bør være mindre end 8.000–10.000 kr. pr. person. Dette bødeniveau svarer omtrent til niveauet i USA (1.000 dollars) og til et nyt foreslået niveau i Forbundsrepublikken Tyskland (2.000 DM).

Justitsministeriet finder, at der kan være et vist behov for at se, hvorledes udviklingen på dette område bliver i den kommende tid. Det foreslås derfor, at tidspunktet for reglens ikrafttræden fastsættes af justitsministeren. Bestemmelsen vil kun blive sat i kraft, såfremt der fortsat forekommer gentagne misbrug i form af transportør af personer til Danmark uden fornøden rejselegitimation og visum.

b. Efter lovens § 43, stk. 2, har føreren og den, der har rådighed over et skib eller luftfartøj, som har bragt en udlænding her til landet, samt dennes herværende repræsentant pligt til uden udgift for staten at sørge for udlændingens udrejse, såfremt udlændingen bliver afvist ved paskontrollen. Justitsministeriet finder det af samme årsager som ovenfor nævnt nødvendigt, at denne pligt udvides, således at den kommer til at gælde, hvis den pågældende udlænding først afvises efter at have passeret paskontrollen. Bestemmelsen vil herefter omfatte tilfælde, hvor der skal iværksættes nærmere undersøgelser af den pågældendes identitet, indrejserute etc., idet disse undersøgelser ikke altid kan ske på stedet. Det foreslås på denne baggrund, at pligten til at betale for udrejsen udstrækkes til at gælde afvisning indtil tre måneder fra indrejse, jfr. lovens § 28, stk. 2.

5. Hovedpunkter i lovforslaget

5.1. Asylansøgeres adgang til landet

a. De gældende regler